

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis in genere; de Baptismo, de Confirmatione, Eucharistia, Sacrificio Missæ; Constitutionem Innocentii XII. super celebratione Missarum, variaque alia decreta

Genet, François

Parisiis, 1703

Caput VII. De Actione quâ Corpus Christi est in Eucharistia, ac de modo quo ibi realiter existit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40834

CAPUT VII.

De Actione quâ Corpus Christi est in Eucharistia, ac de modo quo ibi realiter existit.

Quaest. I. **Q**UOMODO vocanda est actio, quâ Panis & vinum mutantur, seu convertuntur in Corpus & sanguinem Christi in Eucharistia?

Resp. Actio quâ Panis, & vinum, quæ sunt materia Eucharistiae, convertuntur in Corpus & sanguinem Christi Domini, vocatur ab Ecclesia Catholica Transubstantiatio; ut enim Conc. Trid. ait Concilium Tridentinum: *Quoniam autem scilicet 13. c. 4. Christus Redemptor noster Corpus suum, id quod sub specie Panis offerebat, verè esse dicit: ideo persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, idque nunc denuò sancta hæc Synodus declarat, per consecrationem Panis & vini, conversionem fieri totius substantia Panis in substantiam Corporis Christi Domini, & totius substantia vini in substantiam sanguinis ejus. Quæ conversio convenienter & propriè à Catholica Ecclesia Transubstantiatio est appellata.*

D. Ambro. Can. Panis. 55. De Consecr. dist. 2. Et, ut ait Divus Ambrosius relatus in Canone. *Panis est in Altari usitatus ante verba Sacramentorum: Vbi accessit consecratio, de Pane fit Caro Christi.*

Can. Nos autem De Consecr. dist. 2. Dicitur etiam in Canone: *Cùm fideliter fateamur ante consecrationem esse Panem & vinum, quod natura formavit, post consecrationem verò Christi Carnem & sanguinem, quod benedictio consecravit.*

Denique Concilium Lateranense sub Inno-

De Sacram. Euchar. Cap. VII. 161

centio III. Corpus & sanguis Christi Jesu, ait Concilium, in Sacramento Altaris sub speciebus Panis & vini veraciter continentur, transsubstantiatis Pane in Corpus, & vino in sanguinem potestate divinâ.

Cap. Firmiers
De summa
Trinitate.

Quæst. 2. Quid est Transsubstantiatio?

Resp. Constat ex inductis auctoritatibus, transsubstantiationem esse conversionem, seu mutationem totius substantiæ in aliam substantiam, quæ illi succedit ex vi hujus conversionis.

Est primò conversio, seu mutatio, quia in transsubstantione una substantia transit in aliam substantiam.

2. Est *mutatio totius substantiæ in aliam substantiam illi succedentem*; per quod transsubstantiatio distinguitur à quacumque alia mutatione tam substantiali, quàm accidentali. Primo ab accidentali, in qua substantia non mutatur nisi quia recipit novum accidens, quod non habebat. Secundò à mutatione substantiali, sive contingat per conversionem, aut creationem, sive annihilationem. Nam in conversione substantiali, naturali, & consueta tota substantia non mutatur, tam quoad materiam, quàm quoad formam, cum materia semper remaneat: at in transsubstantiatione nihil remanet, neque materiæ, neque formæ. In creatione quoque, una substantia non mutatur in aliam substantiam, sed producitur ex nihilo; & in annihilatione una substantia redigitur in nihilum; in sola igitur transsubstantiatione una substantia transit, seu mutatur in aliam.

Tertiò est mutatio, quæ fit *Ex vi & virtute conversionis*, quia in transsubstantiatione necesse est, ut substantia desinat esse per eandem virtutem, quæ aliam ejus loco producit;

S. Ambros.
lib. de ini-
tiandis, cap.
9.

quare, ut ait sanctus Ambrosius; *Si tantum valuit sermo Elia, ut ignem de caelo depromeret, non valebit Christi sermo, ut species mutet elementorum?*

Quest. 3. Remanet ne aliquid de substantia Panis & vini post consecrationem?

Conc. Trid.
sess. 13. Can.
2.

Resp. Est de fide definitum in Concilio Tridentino, totam substantiam Panis & vini mutari in substantiam Corporis & sanguinis Domini. *Si quis dixerit, in sacra-sancto Eucharistia Sacramento remanere substantiam Panis & vini unà cum Corpore & sanguine Domini nostri Jesu Christi, anathema sit.*

Can. Omnia.
De Consecr.
dist. 2.

Rationem autem hanc affert Divus Ambrosius relatus in Canone; *Omnia, inquit, quaecumque voluit Dominus fecit in caelo & in terra: & quia voluit, licet figura Panis & vini hic sit, omnino nihil aliud quam Caro Christi & sanguis post consecrationem credenda sunt. Unde ipsa veritas ad Discipulos haec inquit: CARO MEA EST PRO MUNDI VITA.*

Cath. Conc.
Trid. parte
2. de Euchar.
nu. 38.

Quest. 4. Si nihil remanet de substantia Panis post consecrationem, quare Sacramentum Eucharistiae dicitur Panis in Scriptura sacra?

Resp. Ut ait Catechismus Concilii Tridentini: *Mirandum non est, si post consecrationem Panis etiam vocetur: Hoc enim nomine Eucharistia appellari consuevit: tum quia Panis speciem habeat, tum quia naturalem alendi & nutriendi Corporis vim quae Panis propria est, adhuc retineat. Eam autem esse Sacrarum litterarum consuetudinem, ut res ita appellet cujusmodi esse videantur, satis ostendit quod in Genesi dictum est, tres viros Abrahae apparuisse, qui tamen tres Angeli*

De Sacram. Euchar. Cap. VII. 163

erant: & duo illi qui Apostolis, ascendente in caelum Christo Domino, apparuerunt, cum essent Angeli, viri dicuntur.

Quaest. 5. Quid est in Eucharistiæ Sacramento ex vi, & virtute verborum, & quid ibi est solum per concomitantiam?

Resp. Concilium Tridentinum clarè resoluit hanc difficultatem cum ait, *Verum Do-* Conc. Trid. *mini nostri Corpus, verumque ejus sangu-* sess. 13. cap. *inem sub Panis & vini specie, unà cum ipstus 3.*
anima & divinitate existere: sed Corpus quidem sub specie Panis, & sanguinem sub vini specie ex vi verborum; ipsum autem Corpus sub specie vini, & sanguinem sub specie Panis, animamque sub utraque vi naturalis illius connexionis & concomitantia: (quæ partes Christi Domini, qui jam ex mortuis resurrexit non amplius moriturus inter se copulantur) Divinitatem porro, propter admirabilem illam ejus cum Corpore & anima hypostaticam unionem. Quapropter verissimum est, tantumdem sub alterutra specie, atque sub utraque contineri: totus enim & integer Christus sub Panis specie, & sub quavis ipsius speciei parte: totus item sub vini specie, & sub ejus partibus existit.

Ideo autem ex vi & efficacia consecrationis, seu verborum, solum Corpus ponitur sub speciebus Panis, & solus sanguis sub speciebus vini; quia id solum est in Eucharistia ex vi verborum, cujus præsentia necessaria est ad veritatem verborum, quæ proferuntur, id scilicet quod præcisè significatur per verba prolata; & id est in Eucharistia per concomitantiam, quod naturalem, & necessariam connexionem habet cum eo, quod adest, seu ponitur ex vi, & efficacia verborum: at evidens est, quod ad veritatem verborum consecratio-

nis Panis, sufficit ut ponatur Corpus Filii Dei, & ad veritatem verborum consecrationis vini, sanguis, cætera verò ex necessaria connexionē; nam cum Christi Corpus sit vivens, esse nequit sine sanguine, anima, & divinitate.

S. Tho. 3. p. q. 76. art. 2. in corp. *Sub speciebus Panis, ait Divus Thomas, sanguis Christi est ex reali concomitantia sicut anima & divinitas, eò quòd nunc sanguis Christi non est ab ejus corpore separatus, sicut fuit tempore Passionis & mortis. Vnde si tunc fuisset hoc Sacramentum celebratum sub speciebus Panis, fuisset Corpus Christi sine sanguine, & sub speciebus vini, sanguis sine Corpore, sicut erat in veritate.*

Quæst. 6. Quomodo Corpus Christi Domini est in Eucharistiæ Sacramento?

D. Th. 3. p. q. 76. art. 3. in corp. *Resp. Ad hujus intelligentiam sciendum est cum Divo Thoma, quòd Corpus Christi est in hoc Sacramento per modum substantiæ, id est, per modum quo substantia est sub dimensionibus, non per modum dimensionum, id est, non per modum illum quo quantitas dimensioniva alicujus Corporis est sub quantitate dimensioniva loci. Manifestum est autem quòd natura substantiæ tota est sub qualibet parte dimensionum sub quibus continetur, sicut sub qualibet parte Panis est tota natura Panis: & hoc indifferenter, sive sint dimensiones actu divisa, (sicut cum aër dividitur, vel Panis secatur) vel etiam sint actu indivisa, divisibiles verò potentiâ.*

Ex his patet quomodo totus Christus sit sub qualibet parte specierum Panis, non modò cum hostia est divisa, verùm etiam cum tota integra est; sicut ratio substantiæ in toto continuo, & in totis ejus partibus invenitur: neque enim, ait Catechismus Romanus, p. 2. *Christum Dominum ea ratione in Sacramento*

De Sacram. Euchar. Cap. VIII. 165

esse dicimus, ut magnus, aut parvus est, quod ad quantitatem pertinet, sed ut substantia est. Substantia enim Panis in Christi substantiam, non in magnitudinem, aut quantitatem, convertitur. Nemo verò dubitat substantiam aequè in parvo, atque in magno spatio contineri: nam & aëris substantia, totaque ejus natura sic in parva ut in magna aëris parte, itemque tota aqua natura non minus in urnula, quàm in flumine insit, necesse est. Cum igitur Panis substantia Corpus Domini succedat: fateri oportet ad eundem planè modum in Sacramento esse, quo modo Panis substantia ante consecrationem. Ea verò utrum sub magna, an sub parva quantitate esset, nihil ad rem omninò pertinebat.

char. Sacram.
num. 43.

Unde ut ait sanctus Augustinus relatus in Canone, Singuli accipiunt Christum Dominum, & in singulis portionibus totus est: nec per singulos minuitur, sed integrum se præbet in singulis.

Can. Singuli
De Consecr.
dist. 2.

CAPUT VIII.

De speciebus Sacramentalibus.

Quæst. 1. Quid sunt species Sacramentales?

Resp. Nihil aliud per species Sacramentales significatur, quàm accidentia Panis, & vini, quæ remanent post consecrationem, cujusmodi sunt figura, color, odor, sapor, & similia; & hoc est quod Theologi, post Magistrum sententiarum, appellant Sacramentum tantum.

Quæst. 2. Quid est illud quod vocant Sacramentum tantum; Sacramentum, & rem